

(Ormoška moška podružnica sv. Cirila in Metoda) izvolila je pri zadnjem občnem zboru za leto 1899 naslednji odbor: predsednik g. dr. med. Oroslav Kristan, blagajnik č. g. Fran Gartner in tajnik g. Vekoslav Krajnc. Namestniki teh so gg. dr. Ivan Geršak, Vekoslav Mikl in Anton Porekar.

(Gasilno društvo) za ormoško okolico se sedežem na Hardeku si je izvolilo na letošnjem občnem zboru soglasno večinoma stari zaslužni odbor in sicer gg. načelnik Martin Stanič; podnačelnik Andrej Žinko; blagajnik Alojz Mikl; tajnik Anton Porekar; vodja brizgalničarjev Fr. Stanič; njegov namestnik Lovro Kirič; vodja plezalcev Andrej Vrhovčak; namestnik Lovro Meško; vodja varuhov Martin Skoliber; namestnik Ivan Trstenjak; nadzornik orodja Tomaž Vaupotič; zdravstveni načelnik Franc Magdič; vodja ročnih cevi Martin Perc; trobentaši Andrej Kovačič, Franc Hanzelič mlajši in Anton Perc. V minolem letu je društvo pri dveh požarih nastopilo. Občni zbor je sklenil se pridružiti »Zavezi slov. gasilnih društev«. Ples, katerega je društvo priredilo 29. januarja v orm. Citalnici se je vrlo dobro obnesel. Svirala je društvena godba pod vodstvom g. Domicijana Serajnika ml. Pridobiti se si odbor želi mnogo podpornikov, v kar »Pomozi Bog!«

Gospodarske stvari.

Kmetske zadruge.

(Iz Žalca.)

Nadalje dovoljuje § 2. pravil pod točko 3, da sme zadruga posredovati pri nakupovanju in prodaji poljedelskih pridelkov. Ako bi kmetovalec namreč ne hotel svojega blaga izročiti zadrugi v prodajo ali pa bi tega storiti ne mogel radi kakovosti blaga, recimo pri živini, vinu, lesu, tedaj pa zadruga posreduje. Take reči mora kmetovalec doma obdržati, ker nima zadruga (ako ni zadružnih skladišč, kletij) dovolj prostora, da shrani tako blago. Recimo, pri zadrugi je skupno vpisanih 400 kmetov živinorejcev. Ti naznanijo zadrugi, da imajo 100 parov volov za mesarje na prodaj. Zadruga piše v velika mesta na mesarsko zadrugo, kjer se na dan pobije do 100 parov volov, ter ponudi vole. Mesarska zadruga odpošlje kupca, piše živinorejcem, da

pripeljajo živino določeni dan na zadružni sedež skupaj. Ljudem se naznani, kakšna cena je živini za 1 met. stot žive teže, recimo na Dunaju ali v Trstu, odračuni se vožnina do tje, in potem izplača mesar vso prignano živino po veliko boljši ceni kakor drugače. Po boljši ceni pa zato, ker je dobil živino skupaj, ker ne more živinorejcev nalagati, da je cena živini drugačna, in ker ima sam le malo stroškov. In tako bode dobil živinorejec za svojo žival boljšo ceno kakor navadno na sejmu, in zraven izostanejo tudi stroški daljnega pota in pa zamuda.

Kakor je pri prodaji živine, ravno tako je pri prodaji vina. Sedaj je navada, da gre do mali kupci od vinograda do vinograda ter kupujejo vino, ali kar je slabejše, vinogradnik gre od krčmarja do krčmarja in ponuja vino. Pri taki kupčiji sta mnogokrat goljufana vinorejec in mali krčmar, ker obadva ne vesta za pravo ceno vina. Ako je pri zadrugi, recimo, 300 vinogradnikov, ki imajo povprečno vsak 20 hektl. vina na prodaj, je to 6000 htl. vina. Prodajalci naznanijo zadrugi, koliko imajo vina, zadruga si to zapiše in naznani vinskim kupcem in sicer natanko, koliko je rudečega vina, koliko belega, koliko dobrega, koliko slabejšega. Kupci se oglasijo, pove se jim prava cena, kakoršna je istinito v deželi, cena se naznani tudi prodajalcem, in tako bode vsako leto vsak vinogradnik lahko in dobro prodal svoje blago.

Kakor smo dosedaj povedali o živini in vinu, velja tudi pri kupčiji z lesom. Sedaj posameznik nikakor ne more tekmovati z velikim lesnim trgovcem in prodajati mora svoj les po ceni, katero mu lesni trgovec narekuje, seveda vsikdar le našemu kmetu na škodo. Ako pa so kmetovalci združeni v male zadruge in te zopet v okrajne in deželne zadruge, bode se cena lesu kmalu vzdignila do prave mere. Kmetovalci, ki imajo les, naznanili bodejo svoji zadrugi koliko in kakšnega lesa in kje ga imajo.

Zadruga, ki ve za pravo svetovno ceno vsakega blaga, vedela bo tudi ceno za les, jo naznanila kmetovalcu in ako je kmetovalec s ceno zadovoljen, se naznani lesotržcu. Ta pride, les pogleda in ker ve, da je kmetu znana cena lesa, ga tudi po primerni ceni plača. Pri tem bode izključena vsaka prevara ali goljufija. Pošteni dobiček se bo sicer moral lesnim in drugim trgovcem pripuščati, toda za polovico ceneje pa ne sme blaga zahtevati in dobiti, kar pa se sedaj rado zgodi, ker

kmetovalci ne vedo za ceno svojega lesa, in ker niso združeni v celoto, posameznik pa si pomagati ne more.

Sedaj sem razlagal, kako zadruga posredovanje pri prodaji poljedelskega blaga in pridelka, sedaj pa bomo videli in slišali, kako zadruga posreduje pri nakupovanju poljedelskih potrebščin. Kmetovalci imajo dosedaj še večinoma svoje travnike negojene zato, ker njim ne preostaja gnoja, da bi si pognojili travnike. Toda če so združeni v zadruge, naročajo si skupno veliko vagonov umetnega gnoja, da bi si pognojili travnike. Zadruga posreduje, da se dobi gnoj veliko ceneje, na železnicah znižane cene, blago pristno in ne pokvarjeno. Kmetovalec si bode potem lahko pognojl svoje travnike vsako leto z umetnim gnojem, ker mu bo prišel ta gnoj kot dober kup, ki mu bo nesel do 30% dobička. Pridelal bode več krme in vsled tega redil več in boljšo živino. Kjer imajo močvirnate travnike, je potreba, da se odpelje voda. Vsak posameznik tega ne more lahko storiti, ako pa so zjedinjeni kmetje v zadruge, sklenejo, da pride na deželne stroške zemljemerec, kateri bo zmeril padec vode in napravil za odvođenje načrt. Zadruga bo izpeljala delo po večjih ljudeh, ker bodo plačali delo vsi solidarno ali skupno, bode prišlo na posameznika jako malo. Vsi pa bodejo dobili osušene dobre travnike, kjer bode rastla po gnojenju sladka krma in še enkrat toliko kakor poprej.

Dragi čitatelj in kmetovalec! Kaj misliš, ko si pazljivo prečital ta dva prva paragrafa zadružnih pravil. Ali ne vidiš, kako velikega pomena so kmetijske zadruge za kmetovalca? Dobro, ako si to spoznal, ne mudi se, nego delaj na to, da se v tvojem okraju takoj osnuje zadruga. Daj se, dragi kmetovalec, rešiti, ko se ti ponuja rešilna vrva.

Ivan Kač.

Loterijske številke.

| | |
|-----------------------|--------------------|
| Gradec 4. febr. 1899: | 10, 56, 42, 6, 1 |
| Dunaj » » » | 81, 56, 13, 38, 16 |

Svilnati damasti meter po 75 kr.

do 14 gld. 65 kr. — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. — najnovošegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. Za sebnikom poštnine in carine prosto na dom. — Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Odvetnik dr. Ivan Glaser

uljudno naznanja p. n. občinstvu, da je otvoril svojo pisarno v Mariboru, Tegetthoffova ulica št. 22. v pritličju na levo.

3-3

3-6

Vsega zdravilstva

dr. Tomaž Bergmann,

nekdanj bolniški zdravnik deželne bolnice v Ljubljani, dozdaj pr. zdravnik v Slov. Bistrici, ordinuje

v Mariboru, Reiserstrasse 2.

(ogel Tegetthoff-ovih ulic v Gr. Meranovi hiši)

od 9—10. predpoldne in 1—3. popoldne.

Gozdnih sadik

in jabolčnih divjakov na izobilje in prav po ceni ima na prodaj gozdarski urad grofa Géza Szápáry v Mura Szombat, komitat Eisenburg pri Radgoni, Ogorsko. Cenilnik na zahtevanje gratis in franko.

V Črešnjevcah

pri Slov. Bistrici se da za več let v našem hiša za trgovino in 8 oralov zemljišča. Vpraša se pri g. Anton Sicherl, trgovcu v Spod. Polškavi, pošta Pragersko. Štajarsko. 1-3

Umetno-obrtna delavnica cekvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenega
v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.



Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

2